

Аудан әкімі Т. Ерсейітовтың Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен құттықтауы

Құрметті жерлестер!

Сіздерді еліміздің тарихындағы ең басты мерекенің бірі – Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл күн — халқымыз үшін аса қастерлі, ең ұлық мереке. Бүкілхалықтық дауыс беру арқылы қабылданған Ата заңымыз өркениетті мемлекеттің барлығына тән демократиялық қағидалармен толық қамтылды. Конституция мызғымас мемлекеттігіміздің алтын қазығы, бірлігі мен ынтымағы жарасқан елдігіміздің бұлжымас бағдары, кемел келешегіміздің кепілі! Мұның өзі біздің Ата Заңымызда бүкіладамзаттық құндылықтар мен өркениеттік игіліктердің барлығы қамтылғанын айғақтайды. Конституцияны басшылыққа ала отырып, біз тәуелсіздігіміз бен мемлекеттігімізді нығайту жолында ғасырлық мәні бар ауқымды істер атқардық.

Құрметті жерлестер, біз мемлекеттік рәміздерімізді, Ата Заңымызды ұлықтап, тәуелсіздігімізді көзіміздің қарашығындай сақтауға міндеттіміз. Ұлан-ғайыр байтақ даланы ақ білектің күшімен, ақ найзаның ұшымен қорғап қалған батыр бабаларымыздың асқақ аманатына адал болуымыз керек.

Сіздерді шын жүректен Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен құттықтаймын! Сіздерге және отбасыларыңызға зор денсаулық, бақыт, Отанымыз — Қазақстан Республикасының игілігі үшін атқаратын істеріңізге табыс тілеймін!

Құрметті бұландылықтар!

Бүгін біз ерекше күн - Қазақстан Республикасының Конституциясы Күнін атап өтеміз. Бұл құжат біздің негізіміз, әділеттілік пен өркендеу жолымыз. Ол біздің құқықтарымыз бен бостандықтарымызды қорғайды, заң алдындағы теңдікті қамтамасыз етеді және қоғамымызда тұрақтылыққа кепілдік береді. Сізді осы маңызды оқиғамен құттықтаймын!

Бұл құжат әрқашан біздің құндылықтарымыз туралы еске салып, күш-жігерімізді Қазақстан Республикасының өркендеуіне бағыттай берсін. Сіздердің әрқайсыларыңызды осы тамаша күнмен құттықтаймын және барлық отандастарыңызға зор денсаулық, өркендеу мен амандық тілеймін!

Н. СЕКСЕНОВ, аудандық мәслихат төрағасы.

Спорт – ұлт саулығының кепілі

Ауданымызда спорт күні қарсаңында түрлі жарыстарда аудан мәртебесін асқақатып жүрген спортшылар, осы салаға еңбегі сіңген ардагерлер, жаттықтырушылар және спорттың дамуына қолдау көрсетіп жүрген кәсіпкерлер аудан әкімі Талғат Аманбайұлы Ерсейітовтың алғыс хаттары және ақшалай сыйлықтарымен марапатталды. Аудан басшысы спортшыларды мерекелерімен құттықтап, толағай табыстар тіледі. Соңғы кездері аудан спортының алға басқанын жетіп жүрген жетістіктерінен-ақ аңғаруға болады.

Өзіміздің ақпарат.

Келелі кездесу өтті

Ақмола облыстық Қазақстан халқы Ассамблеясының ақпараттық-түсіндіру тобы ауданымызға келіп, ассамблея, ақсақалдар кеңесі мен аналар кеңесінің мүшелерімен және бірлестік өкілдерімен кездесті. Түсіндіру тобының құрамында Ақмола облысы ішкі саясат басқармасының жанындағы «Қоғамдық келісім» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің басшысы Ермек Бекенұлы Нұғыманов, Ақмола облысы тарихи-өлкетану музейінің директорының орынбасары Анар Амантайқызы Дүйсенбаева, «Ақмола облысының «Қазақ тілі мен мәдениеті» қоғамдық бірлестігінің төрағасы Марат Молдашұлы Қойшин, Қазақстан халқы Ақмола Ассамблеясының жанындағы сәндік-қолданбалы өнер шеберлері одағының төрайымы Гүлбара Намазбекқызы Нұрқанова, Ақмола облысы ішкі саясат басқармасының этносаралық қатынастар мәселері жөніндегі бөлімінің

басшысы Гүлмира Сатыбалдықызы Сабинова келді.

Ермек Бекенұлы этносаралық және конфессияаралық келісімнің маңыздылығына тоқталып, тағдыр қосқан қанша ма ұлттардың татулығын, ауызбіршілігін тілге тиек етті. Сондай-ақ Ермек Бекенұлы көпшілікті мемлекеттік тілде еркін сөйлеуге, үйренуге шақырды. Жиналған көпшілік өздерін толғандырған сұрақтарын қойды. Балалар үйінде өссе де қазақ тілінде еркін сөйлейтін Геннадий Вездецкий өзінің әлі күнге пәтерге қолы жетпей жүргенін жеткізді. Ермек Бекенұлы бұл сұрақтар бойынша басшылық тарапымен сөйлесетінін айтты. Кездесу соңында аудандық ақсақалдар кеңесінің төрағасы Шахман Байдүйсенұлы Құсайынов өз ойын ортаға салып, келген қонақтарға алғысын білдірді. Сонымен қатар, кездесу барысында бірқатар жерлестеріміз Алғыс хаттармен марапатталды.

З. ЖАЙНАРБЕК.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
КОНСТИТУЦИЯСЫ - МЕМЛЕКЕТТІЛІГІМІЗ
БЕН ТӘУЕЛСІЗДІГІМІЗДІҢ НЕГІЗІ!**

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
КОНСТИТУЦИЯСЫ**

Комиссияның кезекті отырысында

Бұланды ауданында терроризмге қарсы комиссияның кезекті отырысы өтті. Күн тәртібінде террористік тұрғыдан осал объектілерді паспорттау, аудан мектептерінің оқушылары арасында діни экстремизм мен терроризмнің алдын алу, сондай-ақ терроризмнің алдын алуға тартылған мемлекеттік органдардың жүргізіліп жатқан жұмысы туралы мәселелер қаралды. Отырысқа комиссия мүшелері, аудандық БАҚ қатысты. Комиссия төрағасы, Бұланды ауданының әкімі Т. Ерсейітов аудандағы бүгінгі діни ахуалға баға берді, сондай-ақ жауапты органдарға құқық бұзушылықтың алдын алу бөлігінде өз бағыттары бойынша жұмысты күшейтуді тапсырды.

Өзіміздің ақпарат.

Профилактика – в основе работы

Проведено очередное заседание антитеррористической комиссии. На повестке дня были рассмотрены вопросы паспортизации объектов, уязвимых в террористическом отношении, профилактики религиозного экстремизма и терроризма среди учащихся школ района, а также о проводимой работе государственных органов, задействованных в профилактике терроризма. В заседании приняли участие члены комиссии, районные СМИ. Председатель комиссии, аким района Т. Ерсейтов дал оценку сегодняшней религиозной ситуации в районе, а также поручил ответственным органам усилить работу по своим направлениям в части профилактики правонарушений.

СОБ. ИНФ.

Абай әлеміне саяхат

Қай елдің болсын мақтан тұтар тұлғалары болатыны белгілі. Міне қазақ халқының осындай бір мақтан тұтар тұлғалардың бірі ғұлама ойшыл, әрі бір туар ұлы – Абай Құнанбаев. Абай атамның қай еңбегін алсақта, жас буынға, болашақ ұрпаққа берері көп, үлгі, өнеге. Абай есімі – қазақ халқының ұлттық санасының оянуы мен рухани қайта жаңғыруының, қоғамның озық күштерінің өркендеткіші ұмтылысы мен әлеуметтік әділдіктің символы. Поэзияда, музыкада, қоғамдық – азаттық ой пікір саласында өлмес-өшпес шығармалар берген Абай қазақ халқының өткен замандағы өмірін зерттеуші біздің ұрпаққа таңғажайып тұлға болып көрінеді. Ол өз халқының ғасырлар бойғы мәдениетінің таңдаулы нәрін алды және Батыс Еуропа мәдениетінің игі әсерімен толықтырды. Абай лебі, Абай үні, Абай тынысы, халық үні, бүгін ол үн біздің де үнге қосылып, жаңғырып, жаңа өріс алып тұр. Абай Құнанбаев

қазақтың әдебиетінде қайталанбас ұлы ойшы, философ, ақын. Абай санасына қатысты бар шуақты қасиеттер мен ақындыққа деген ұмтылыс сезімі әжесімен анасының әсерінен сіңген. Абай поэзиясы қазақ халқының ұлттық мақтаншы. Тек қана Абай өлеңдерінен қазақ даласының табиғаты, қазақ өмірінің шындығы, қазақ халқының сезім-сыры, арман-тілегі, ұлттық ерекшелігі қасиеттері түгел көрініп, сензіледі. Абай нағыз адам мұратын қалыптастырып қана қойған жоқ, сонымен бірге ол мақсатқа жетудің шынайы жолын көрсетіп берді.

Абайдың жастайынан көргені, естігені-халық әдебиеті, бай фольклор, жеке ақындар творчествасы болды. Жасынан әке ырқымен ел ісіне араласқан Абай сөз сырын жақсы білді. Шұбарғаш ауыл кітапханасында орта буын жасөспірімдермен «Абай әлеміне саяхат» атты танымдық сағат өтті. Мақсаты жасөспірімдерге Ұлы ақынның өнегелі өмірімен таныстыру, шығармаларына шолу жасау.

Г. ЕСМАГУЛОВА, Шұбарғаш ауыл кітапханашысы.

ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАЙЫҚ, АЯЛАЙЫҚ!

«Апат айтып келмейді» деген дана халықымыздың осы бір сөзі сақтандыру мақсатында да айтылғандай. Күз келіп жапырақ, шөптер қураған дәл қазіргі уақыт орманды өрттен, тілсіз жаудан қорғауға барынша атсалысатын уақыт. Орманды жерлерде, табиғат аясына шыққанда сақтық шараларын сақтауық. Немқұрайлық табиғатқа, қоршаған ортаға зиян тигізуі мүмкін. Тілсіз жау жалмаған орманды алқаптың қайтадан қалпына келуі ұзақ жылдарды қажет етеді. Ауданымыздағы Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы «Отрадненск орман шаруашылығы мекемесі» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне қарасты Бөрлі орман шаруашылығының аумағында заңсыз ағаш кесуге қатаң тиым салынады. Бізге мирас болған көз тартар әсем табиғатты көздің қарашығындай қорғап, өскелең ұрпаққа мұра қылайық.

Ө. ИМАНБЕК, Бөрлі орман шаруашылығының бас орманшысы.

АТА ЗАҢ – ТІРЕГІМ, АУЫЗБІРШІЛІК – ТІЛЕГІМ

30 тамыз – Конституция күні

30 тамыз – конституция күні. Адам өмірі мен құқықтарын қорғайтын Ата заңымыз қабылданған елеулі күннің біз үшін маңызы зор. Тек адам өмірі ғана емес еліміздің өркендеткіші тоғысына қарай қадам басыуың алғышарттарын белгілеп берген жасампаз құжат. Төл Ата заңымыздың тарихы 1993 жылдан басталады. Алайда қазір қолданып жүрген Конституциямыз 1995 жылы қабылданды. Содан бері 30 тамыз елімізде Конституция күні ретінде тойланып келеді. 1995 жылы қабылданған Ата заңымыз саяси реформалардың іске асып, еліміздің әлеуметтік, экономикалық даму жолына тың серпін берді. Жаңа Конституция құқықтық мемлекет құру жолында өзіндік өрнегін сала білді. Өйткені, адам құқықтары мен бостандықтары мемлекетіміздің басты құндылығы. Ата заңымыздың 1-бабында: «Қазақстан – демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет. Мемлекеттің ең қымбат байлығы – адам мен оның өмірі, құқықтары мен бостандықтары...» - делінген. Осы орайда ескерер маңызды дүние қоғам мүшелерінің құқықтық сауаттылығы. Жалпы Конституциямыздың үстемдігі, барлық заңдылықтарының сақталуы құқықтық

сауаттылыққа тікелей байланысты деп білем. Баршамыз Ата заңымызды ардақтап, конституциялық заңдылықтарды ұстанып, толықтай конституциялық құқықтық тәртіп орнағанда ғана біз атағынан ат үркер айбынды елге айналамыз.

Ханталапай тағдырымның көшінде,
«Елім-ай» деп жылағаным есімде.
Ал, бүгінде еңсе биік ел болдым,
Сауын айтып сайын дала төсінде.

«Есім ханның ескі жолын» ескеріп,
Көрген жоқпын әлі ешкімнен сескеніп.
«Қасым ханның» қасқа жолын қарсы

алдым,
Қара таудан қайта бері көш келіп.

Елім үшін түскен талай егеске,
Өксікті күн оралады көп еске.
Жетім ұлды жеті жұттан сақтаған,
Тәуке жазған «жеті жарғы» емес пе?!

Байрағымды желбіретсем көгімде,
Қайсар мінез қанымда бар, тегімде.
Кеңге салып мен тұрармын арқамды,
Ата заңым сен тұрғанда төрімде.

Ата заңым – құндылығым, мақтарым,
Билік айтып тарауларың, баптарың.
Сенің ғана жүру керек әмірің,

Сенің ғана орындалып шарттарың.

Бірақ қайдам, ойлайтын тек мал қамын,
Есі кеткен ессіздерден қорқамын.
Қадірінді түсінбейтін кірмеден,
Кірлемесін сенің алтын қорғаның.

Қияр болса, қисын менің жанымды,
Төкті емес пе талай мәрте қанымды.
Кім болса да деп білемін МІНДЕТТІ,
Құрметтеуге менің Ата заңымды,
- деп жүректарды жыр арнаған едік.
Иә, баға жетпес байлығымызды, қолда
бар құндылығымызды қорғайтын – Ата
заңымыз.

Ата заңымыздың үстемдік құруы –
жұдырықтай жұмылған ауызбіршілігімізге
де байланысты. Біз бір шаңырақ астына
қанша ма ұлттың басын қосқан елміз.
Осы орайда бізге ауызбіршіліктің ауадай
қажет екені анық. Иә, айрандай ұйыған
азаттығымызды көп көріп, ел ішіне ірікті
салғысы келетін жат ығылдар да
табылады. Алайда ауызбіршілік, ынтымақ,
ұлтаралық татулықты ту етіп, бір жағадан
бас, бір жеңнен қол шығарсақ біз алмайтын
камал, біз бағындырмайтын белес болмас.

Ж. ЗАНДЫБАЙ, Қазақстан
Жазушылар Одағы, Қазақстан халқы
Ақмола ассамблеясының мүшесі.

Тарихи атаулар – ұлт айнасы

Бір кездегі солақай саясаттың салдарынан көптеген жер-су аттары өздерінің тарихи атауларынан ажырап қалды. Аттарын өзгертерде ешкімнен ақылдаспай, халықпен санаспай қаламның ұшымен ғана өзгерте салғаны белгілі. Ал, жер-су атауларының өзіндік тарихи мәні болғаны аян. Өйткені, дана халқымыз ат қойып, айдар тағарда белгілі бір оқиғаларға сүйенген. Ол туралы Шоқан Уәлиханов: «Әдет-ғұрыптың қаймағы бұзылмаған қазақтарда өмірдің бір саласын қамтитын тарихи оқиғалармен байланысты елді мекен, жер-су атаулары мен адам аттарының атадан балаға жалғасып жататын жақсы дәстүр бар»-дейді. Ал, кешегі тоталитарлық саясат сол дәстүріміздің құл-талқанын шығарып, елімізге, жерімізге үш қайнаса сорпасы қосылмайтын атаулары әкеліп теліп қойды. Солай амалсыз тілімізді бұрмалап, санамызға сіңірді. Бір өкініштісі ел болып еңсе тіктегенімізге әжептәуір уақыт өтсе де сол баяғы ұлттық болмысымызға еш қатысы жоқ атаулардан әлі арыла алмай келеміз. Қазыналы

тарихымыз сайын даламыздағы әрбір жатқан тасқа дейін ат қойып шығуға жетеді. Тіпті әр ауылдың өзіндік тарихи атаулары немесе сол маңда бір тарихи оқиғаның орын алғаны белгілі. Болмаған күннің өзінде бір табиғи ерекшеліктеріне байланысты атаған. Мысалы, Қараөзек ауылын неге «Қараөзек» деп атады деп сұрап едім үлкендер: «Көктемде ауыл ортасындағы өзекеден қардың суы қап қара болып ағатын. Алыстан көзге тіпті ерекше көрінетін. Соған байланысты Қараөзек атап кетті»- дейді. Ал, Байсуат ауылы мал су ішетін сутақа бай болғандықтан Байсуат атап кеткен екен. Сол сияқты әр ауылдың өзіндік тарихы, өткені бар.

Елді мекен, жер-су, көше атауларын ұлттық болмысымыздың айнасы деп білем. Қойнауында құпия сыр жатқан тарихи атауларды қайтарар, немесе Тәуелсіздігімізден сыр шертер, егемендігімізге сай атаулар қояр уақыт келгелі қашан?!

З. ЖАЙНАРБЕК.

КЕНЕН МЕН БАЛУАН ШОЛАҚ

Алғашқы үш әнімен-ақ Кененнің аты Әулиеата атырабына, қалың дулаттың ішіне жайыла бастайды. Жасы 15-16-ға келгенде жас әншінің бүкіл шығармашылығы ғана емес, кейінгі өмірін күрт өзгерткен айрықша оқиға болады. Аты аңызға айналған, ұлттық ән өнеріміздің шырақ шыңы саналатын – әйгілі Ақан сері мен Біржан сал ән мектебін сапалық жаңа биікке көтерген қазақтың ұлы композиторы, атақты балуан, үлкен өнерпаз Балуан Шолақ XX ғасыр басында Арқадан туған елі – Алатауға келеді.

Жалпы, Балуанның өмірін зерттеушілердің бір тобы ол еліне «қуғыннан бой тасалау үшін бір-ақ рет – 1912-13 жылдары келген» деген деректі алға тартады, екінші топ «әуелі атақ-даңқы дүрілдеп тұрған кезде – ғасыр басында келіп, аз күн аунап-қунап, ел аралап, өнерін көрсетіп, кейін араға жылдар салып қайта оралған», – дейді.

Балуан Шолақпен кездесуі жайлы Кененнің өзі де естелік қалдырған. Онда екеуінің жүздескен жылы нақты көрсетілмесе де, әңгіменің ұзын-ырғасына қарап, оқиғаның Кененнің бозым кезінде болғанын аңғару қиын емес. Бұл деректі әйгілі жазушымыз Сәбит Мұқанов «Балуан

Шолақ» повесінде растай түседі.

С.Мұқановтың жазуында Арқадан Жетісуға келген сол сапарында Балуан Шолақ Ноғайбай дейтін байдың үйіне түседі. Сол жолы атағы енді шыға бастаған (бұл Кененнің «Бозторғайы» мен «Көкшолағының» ел арасына тараған кезі) жас әншіні алдырып, өнерін тамашалайды. Жазушы: «Балуан Шолақ таптырып алса, он бестер шамасындағы қойшы бала екен», – деп жазады.

Дәл осы жолы Балуан ағасы жас Кененге батасын беріп, елдің игі жақсыларына: «Менен де зор әнші өздеріңнің араларыңда жүр, бірақ ән айтып жүрген жоқ, қой бағып жүр», – деп оған қамқорлық көрсетуді ерекше табыстаған екен. Сәбеңнің жазуына, Кененнің даңқы дәл осы кезден бастап Алатауды шарлап кете барған.

Сәбең өмірінің соңына дейін Кененмен жақсы араласып-құраласып тұрған. Балуан туралы шығармасын жазу үшін сан мәрте сұхбаттасқан, дерек жинаған. Алматының іргесіндегі Кенен аулына талай келіп, жата-жаста қонақ та болған. Жазушының шығармасы жарық көргенде Кененнің көзі тірі, көрген-білгендерінің бәрі

көкейінде сайрап тұр. Бірақ табиғатынан сыпайы, сырбаз жан кей деректерге келгенде авторға: «Бұл олай емес, бұлай еді», – деп ешбір ескерту жасамаған.

«Балуан Шолақ» повесі жарық көргенде Кенен ақсақал өз естелігін әлі хатқа түсірмеген. Оның 1966 жылы көрген-білген, көкейге түйген оқиғаларын жаздырған естеліктері 1969 жылы ғана жеке кітап болып басылады. Онда шағын да болса Балуан Шолақ туралы арнайы бөлім бар. Кененнің ұлы ұстазымен кездесуі туралы: «Мен әуелі «Бозторғайды», онан соң «Көкшолақты», «Көпшілік, тыңда әнімді» деген өндерімді айтып бердім. Ол үнсіз тыңдап отырды да:

– Пәлі, нағыз әнші өз ауылдарында екен ғой, дауысы да құлаққа жағымды екен... деп мақтады», – деп жазады.

Кенен естелігі мен Сәбең шығармасындағы оқиға реті бір-бірімен қабысып тұр. Кененнің жазуына, дәл осы жолы Балуан ағасы оны Олжабай, Ноғайбай, Байболат, Қасабек ауылдарына барғанда жанынан тастамай ертіп жүріп, көптеген әндерін үйретеді.

М. ҚҰЛ-МҰХАММЕД,
(Жалғасы бар).

АТА ЗАҢ – ЕЛ ТІРЕГІ КОНСТИТУЦИЯ – ОСНОВА ГОСУДАРСТВА

Основной Закон государства

Казахстан, провозгласив себя демократическим, правовым государством, поставил на первое место человека, его жизнь, права и свободы, которые утверждаются высшими ценностями государства. В Республике Казахстан, как и в любом другом демократическом государстве, права и свободы человека закреплены и гарантированы Основным Законом, который гласит, что они принадлежат каждому от рождения, признаются абсолютными и определяют содержание и применение законов.

Действующая Конституция Казахстана была принята 30 августа 1995 года на всенародном республиканском референдуме. Этот день является государственным праздником – Днем Конституции Республики Казахстан.

Появление первых конституций в современном понимании относится к концу XVIII века (США, Франция). К первому поколению конституций, или так называемым «старым», относятся Конституции Бельгии (1831г.), Швейцарии (1874 г.), Австралии (1901 г.) и др. Более поздние, или конституции «2-го поколения», были приняты во второй половине XX века в несколько этапов: сразу же после Второй мировой войны (Италия и Япония — в 1947 г., ФРГ — в 1949 г. и др.), в 70-е годы (Греция — 1975 г., Португалия — 1976 г., Испания — 1978 г.), и в 90-е годы XX века после распада социалистической системы (Болгария, Польша, Румыния и др.).

Таким образом, Основной Закон нашего государства относится к конституциям «2-го поколения», принятым в 90-х годах 20-го века,

Конституция Республики Казахстан Раздел I. «Общие положения» Статья 1

1. Республика Казахстан утверждает себя демократическим, светским, правовым и социальным государством, высшими ценностями которого являются человек, его жизнь, права и свободы.

2. Основоположающими принципами деятельности Республики являются: общественное согласие и политическая стабильность, экономическое развитие на благо всего народа, казахстанский патриотизм, решение наиболее важных вопросов государственной жизни демократическими методами, включая голосование на республиканском референдуме или в Парламенте.

когда после распада СССР Казахстан обрел независимость.

Первая за годы независимости Конституция суверенного Казахстана была принята на IX сессии Верховного Совета Казахстана XII созыва 28 января 1993 года. Ее принятие позволило нормализовать систему государственных взаимоотношений в условиях кризисного состояния, в котором находилась страна после распада СССР, способствовало переориентации внутриполитического направления государственного механизма управления. Конституцией 1993 года была закреплена независимость республики, законодательно оформлен институт президентства и на Президента РК возложена политическая ответственность за функционирование всей ветви исполнительной власти на всех уровнях.

В основу Конституция легла модель парламентской республики. В ней был также закреплён принцип разделения государственной власти на законодательную, судебную, исполнительную, произошло утверждение и проведение в жизнь принципа прямого действия и верховенства Конституции над всеми другими законами.

Актом принятия первой Конституции независимого Казахстана было положено начало созданию правовой базы для становления государственности, обеспечения национальной независимости, формирования качественно нового законодательства, был закреплён переход к социально ориентированной рыночной экономике.

**А. БАЛКЕНОВА, ведущий специалист
Буландынского районного суда.**

Слова благодарности в преддверии праздника

«Хочу выразить огромную благодарность в адрес сотрудников отдела районного отдела полиции.

В первую очередь мои слова направлены в адрес следователя следственного отделения, майора полиции Рустема Карбаевича Шаймуратова. Если изложить вкратце: в апреле месяце в мою семью пришла беда, точнее меня избил до полусмерти мой односельчанин гр. Ш., от полученных травм я попал в районную больницу, в отделение реанимации, состояние было очень тяжёлое, я еле выкарабкался. В тот же день моя супруга, А. Иващенко, обратилась с заявлением в районный отдел полиции. На место происшествия выехала следственно-оперативная группа, старшим группы был следователь Р. К. Шаймуратов. Незамедлительно был

проведён осмотр места моего избиения, допрошены все свидетели, собран первоначальный материал, возбуждено уголовное дело по ст.106 УК РК.

Данное уголовное дело было в производстве у следователя Р. К. Шаймуратова, который отнёсся к делу как большой профессионал. Его отличительные черты, которые я увидел за два месяца расследования, это - строгость, требовательность, настойчивость и честность. В ходе расследования он не принимал ни ту ни другую сторону, просто провёл объективное всестороннее расследование, собрал все документы правильно, назначил все экспертизы правильно, допросил всех свидетелей, провёл очные ставки, выезжал неоднократно сам в с.Журавлёвка для проведения дополнительных следственных действий, т.е. провёл очень большой объём работы. После чего, под прессом неопровержимых улик, подозреваемый признал свою вину и попросил у меня прощения (что немаловажно для меня), хотя изначально всё отрицал.

Принимая во внимание, что человек, который меня избил, из обеспеченной семьи, а я из более простого слоя населения, поэтому я думал, что, возможно, следствие будет одностороннее, в его пользу. Однако, следователь Шаймуратов в самом начале расследования успокоил меня одной фразой: «Сергей Александрович, перед законом все равны, виновный понесёт заслуженное наказание, дело будет направлено в суд в установленный законом срок».

В данное время суд закончился, виновник понёс заслуженное наказание, я внутренне успокоился. За всё это время я понял, что у следователя нелёгкая работа. Также считаю, что труд таких работников полиции не должен оставаться незамеченным со стороны руководства Министерства внутренних дел и Департамента полиции Акмолинской области, т.к. благодаря таким полицейским складывается общее впечатление про правоохранительные органы. Аналогичное письмо мною также будет направлено в г.Астана, на имя министра внутренних дел РК.

От всех членов моей семьи и от своего имени выражаю благодарность следователю Р.К. Шаймуратову за проделанный труд, чуткое и внимательное обращение с гражданами во время расследования: ни разу не грубил, относился ко всем хорошо, вызывал всегда точно, т.е. лишней волокиты бумаг, бесконечных приездов у нас не было.

В преддверии государственного праздника - Дня Конституции РК хочу пожелать ему здоровья, успехов в службе. Я считаю, что Конституция - наш Основной закон и мои конституционные права не были нарушены при обращении в отдел полиции Буландынского района. Теперь я точно знаю, что полиция действительно стоит на страже простого народа».

**Сергей Александрович Иващенко,
житель села Журавлёвка.**

Школа ждет звонка

До начало учебного года остаются считанные дни. Подготовительно-ремонтная работа к приему детей в приоритете педагогического коллектива школы-гимназии города Макинска. Учителя готовились к этому важному делу в течение года. Здание школы, построенное в 60-ых годах прошлого века, требовало серьезного ремонта.

Подрядчики - ТОО «Азамат құрылыс», выигравшее тендер на школьную ремонтную работу, с мая месяца трудятся успешно по плану. Все внутренние работы выполняются с повышенным темпом. При этом не забывают о качестве, которое контролирует директор школы совместно с завхозом, районный отдел образования, местная исполнительная власть, депутаты областного и районного маслихатов. Уже проделан большой объем работ.

Конституция Республики Казахстан Раздел II «Человек и гражданин» Статья 30

1. Гражданам гарантируется бесплатное среднее образование в государственных учебных заведениях. Среднее образование обязательно.

Заменены крыши двух зданий, проведена облицовка фасада школы, установка пластиковых окон, отмостка по всей школе, ведутся работы по установке откосов в школьном здании, идет с полным ходом ремонт малого спортивного зала. Строительные работы успешно продолжаются как внутри, так и снаружи. Внутренние работы практически завершаются. Подрядчики отремонтировали уже фасад школы и провели в порядок помещения. Снаружи ремонт не мешает образовательному процессу.

Добросовестно трудились на ремонте и оборудовании здания школы технический персонал и учащиеся 6-, 8-х классов. Учащиеся ухаживали за цветами, посадками деревьев, очищают их от мусора.

Классные кабинеты, залы школьной столовой и мастерской покрашены и выбелены. Хорошо оборудованы учебные кабинеты. Актовый зал и фойе украшают цветы.

Заметно улучшается материально-техническая база школы. По форме обучения школа-гимназия смешанного типа. В библиотеку завезены учебники, учебные наглядные пособия и пополняется книжный фонд на двух языках.

- По школе идет акция «Дорога в школу». Многодетным семьям, нуждающимся материальной помощи, а именно, 100 учащимся выделены денежные средства. Учителя проявляют милосердие и сочувствие детям, оказавшимися в сложной ситуации, всегда помогут советом и добрым словом – говорит директор школы-гимназии Айгуль Калдыбековна Абишева.

С энтузиазмом, чувством долга взялись за ремонт подрядчики. Их стараниями преобразился облик школы: чище, опрятнее стало на фасаде школьного здания.

В завершающие дни ремонт проводится по проблемным участкам. Приводится в порядок отопительная система, устраняются неисправности электрической сети и тепло, - водоснабжения.

Ремонтные работы к приему учащихся в школе продолжают. Есть надежда на то, что подрядчики своевременно завершат свои плановые производственные задания.

Т. ЖУСУПБЕКОВ.

ПУЛЬС РАЙОНА

Заботливый отец и примерный полицейский

С недавних пор участковым инспектором отделения местной полицейской службы Буландынского РОП является майор полиции Азамат Аипович Есимов. За плечами нашего героя более 20 лет службы в органах внутренних дел, из них более половины на руководящих должностях. Начинать службу с полицейского отделения патрульной полиции. Вне службы Азамат заботливый отец и любящий муж дома. Как и на работе, он является главой дружной и крепкой семьи. Со своей верной спутницей Гильмирой воспитывают пятерых детей. Старший сын Рамазан Азаматұлы активно увлекается футболом. Три девочки: старшая Арайлым (15 лет) – волонтер Молодежного ресурсного центра района. Аялым Азаматқызы (8 лет) в настоящее время ученица 3 класса школы им. Балуана Шолака, младшая дочь Асылым посещает детский «Балдырган». Младший сын Рахим порадовал своим появлением на свет счастливых родителей около двух месяцев назад, как шутит сам глава семьи: «Он в настоящее время домохозяйин».

Азамат Аипович – заботливый отец и примерный блюститель порядка. По словам супругов, семья – это основа жизни, фундамент для будущего детей. Именно в семье мы учимся любви, ответственности, заботе и уважению. «Мы стараемся прививать своим детям доброе отношение, чувство долга по отношению к родителям, семейные традиции, общие взгляды и необходимость помогать друг другу», – добавляет наш герой. Всё свое свободное время родители посвящают детям, очень любят совместные прогулки. На

вопрос о секрете семейного счастья отвечают: «Главное – не бояться трудностей, смело смотреть в будущее и всегда во всем друг другу помогать».

В преддверии праздника – Дня Конституции РК – хотим пожелать нашему коллеге семейной идиллии и здоровья детям.

Буландынский РОП.

Подвиг героя не забыт

Говорят, что человек продолжает жить, если о нем помнят. Уроженца района Биржан сал – молодого спасателя Аскара Забикулина знает вся страна. Бесстрашный подвиг Аскара, спасшего из горящего пламени несколько людей и ценою собственной жизни, подаривший им вторую жизнь, не забудет никто.

Земляки гордятся, что благодатная земля взрастила героя, поэтому его имя навсегда увековечено в народной памяти.

И вот в районном центре – городе Степняк – коллеги Аскара Забикулина – сотрудники служб чрезвычайных ситуаций – организовали турнир по мини-футболу, посвященный памяти героя мирных дней, пожарного Аскара Забикулина.

В турнире приняли участие команды из г.Астана, Акмолинской, Карагандинской, Костанайской, Северо-Казахстанской, Павлодарской областей и района Биржан сал.

Ко дню проведения турнира были приурочены два важных мероприятия – открытие музея при школе села Ульги, где учился Аскар Серикович, и презентация красивой, величественной монументальной живописи (мурал), исполненной на стене здания школы. Таким образом, памяти героя была отдана огромная дань.

Организаторы объявили о том, что это спортивное мероприятие отныне будет традиционным, а кубок победителя будет переходящим. То есть, какая команда в этом году выиграет турнир, на земле победителей будет проводиться следующий. Победителем турнира стала команда из Карагандинской области.

Чистый город начинается с каждого из нас!

Буландынский район и, в том числе, город Макинск славится красивой и необычной природой: лес произрастает прямо среди многоэтажек – такого уникального явления редко где встретишь. Поэтому горожанам так приятно гулять тихими вечерами в лесу, глубоко вдыхать аромат деревьев, любоваться изумительной картиной. И, конечно, обидно, если такие прогулки омрачают отсутствие чистоты и порядка вокруг. Согласитесь, не очень приятно гулять в лесу, где кругом замусорено.

На минувшей неделе районный Совет матерей и деловых женщин инициировал субботник в лесном массиве Степгеологии. Дружной командой, неравнодушной к ухоженному облику города, начали активно очищать территорию от мусора. А коман-

да сложилась следующая: депутат областного маслихата Клара Мендыбаева, члены совета матерей и деловых женщин, районный филиал партии «AMANAT», специалисты Молодежного ресурсного центра и районной модельной библиотеки, а также наши самые активные помощники: ученики городских школ города.

Поработав несколько часов, территорию стадиона была заметно очищена, собран весь мусор возле установленных здесь недавно скамеек. Участники субботника прошли с мешками вдоль дорожки, уложенной брусчаткой. Конечно, обидно, когда одни сорят, а другие убирают, ведь все мы взрослые люди, поэтому еще раз хотелось бы призвать горожан к совести: ну разве нельзя за собою элементарно прибрать окурки и бутылки, ведь мусорные контейнера совсем рядом. Надо ценить то, что делается в городе, содержать в чистоте и порядке. Очень часто приходится наблюдать мусор на улицах

города, в лесном массиве, где горожане проводят отдых. Кто-то может запросто выкинуть пустую бутылку из-под напитка, фантик от конфеты или упаковку чипсов на дорогу, по которой идет. Для многих мусорить – норма. Но так не должно быть, в семье надо закладывать ребенку основы дисциплины по отношению к окружающей среде, учить его не сорить.

Погода в день проведения субботника выдалась благоприятной, настроение, особенно у детей, было отличным. Чтобы поддержать боевой настрой ребят, спонтанная экологическая акция, при поддержке Клары Тунгушевы, завершилась пикником на свежем воздухе, а взрослые призвали подрастающее поколение к труду и бережному отношению к городу.

Думаю, такие инициативы нужно выдвигать чаще, мобилизовать еще большее количество горожан, ведь чистота города – общая для всех задача.

А. АМАНЖОЛОВА.

Следует отметить, что за отвагу и самоотверженность, проявленные при исполнении служебного долга, указом Президента РК Аскар Забикулин также был награжден орденом «Айбын» I степени. С великому сожалению, эта награда стала его последней...

К. МЕНДЫБАЕВА, депутат областного маслихата.

К сведению владельцев сельскохозяйственных животных

ГУ «Буландынский районная территориальная инспекция Комитета ветеринарного контроля и надзора МСХ РК» (далее – инспекция) информирует о том, перемещение сельскохозяйственных животных должны осуществляться согласно п. 29 статьи 8 Закона Республики Казахстан «О ветеринарии» от 10 июля 2002 года (далее – Закон) в соответствии «Правил осуществления транспортировки перемещаемых (перевозимых) объектов на территории Республики Казахстан» от 29 мая 2015 года № 7-1/496.

Ввоз, транспортировка и перемещение сельскохозяйственных животных осуществляется при наличии ветеринарных сопроводительных документов по территории Республики Казахстан – на живых животных ветеринарная справка форма № 1, на продукцию животного происхождения

ветеринарная справка форма № 2, выдаваемая ветеринарным врачом сельского округа, города на основании п. 46-4 статьи 8 Закона в соответствии с «Правилами выдачи ветеринарных документов и требований к их бланкам» от 21 мая 2015 года № 7-1/453.

Ввоз живых животных из регионов Республики Казахстан, Российской Федерации и Третьих стран необходимо согласовывать с инспекцией.

Хозяевам животных, подлежащих ввозу, необходимо учитывать благополучие региона Республики Казахстан, Российской Федерации и Третьих стран по инфекционным заболеваниям, действующие

временные ограничения на ввоз животных, статус зоны (благополучная с вакцинацией, без вакцинации по ящуру) в соответствии с регионализацией.

Перемещение животных между странами ЕАЭС осуществляется в соответствии с Едиными ветеринарными (ветеринарно-санитарными) требованиями, утвержденными Решением комиссии Таможенного союза № 317 от 18.06.2010 года (главы: 1,4,5,7,9,10). Каждая партия животных должна сопровождаться ветеринарным сертификатом ЕАЭС формы № 1.

Карантирование животных осуществляется как в стране-отправителе (Российская Федерация, Третьи страны), так и в стране-получателе (Республика Казахстан).

Согласно ст. 25 Закона РК «О ветеринарии» физические и юридические

лица обязаны:

- информировать ветеринарного врача о ввозе, приобретении и вывозе сельскохозяйственных животных;
- проводить карантинирование ввезенных, приобретенных, вывозимых (далее перемещаемых) сельскохозяйственных животных для проведения диагностических исследований и ветеринарных обработок с целью недопущения инфекционных и заразных заболеваний общих для человека и животных;
- обеспечивать своевременную вакцинацию и диагностику своих животных для обеспечения ветеринарно-санитарной безопасности;
- осуществлять содержание, разведение и использование животных, в соответствии ветеринарных (ветеринарно-санитарных) правил и ветеринарных нормативов;

- оказывать содействие специалистам в области ветеринарии при выполнении ими служебных обязанностей по проведению ветеринарных мероприятий;

- беспрепятственно предоставлять государственным ветеринарным инспекторам для ветеринарного осмотра перемещаемые (перевозимые) объекты.

За нарушение нормативно-правовых актов в области ветеринарии физические и юридические лица будут привлекаться к административной ответственности по ст. 406 Кодекса РК «Об административных правонарушениях».

По всем вопросам обращаться по адресу: г. Макинск, ул. Яглинского, 42, 2-й этаж или по телефону – 8 (71646) 2-15-09.

Буландынская РТИ КВК и НМСХ РК.

МОСТЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Сотрудничество должно быть эффективным, а цели оправдывать средства

В первой декаде августа депутаты Буландынского районного маслихата, представители бизнеса и власти района побывали с официальным визитом в Восточно-Казахстанской области. Цель поездки была деловой и официальной, однако, для себя мы почерпнули массу полезной информации, побаловали взор необычайной красотой природы, посетили здешние знаменитые достопримечательные места, многое узнали и увидели. Но, обо всем по порядку.

«Ничто так не развивает ум, как путешествие» - эта цитата принадлежит перу известного французского писателя и политического деятеля Эмиля Золя. Поистине, когда человек видит места, где раньше не бывал, его сознание обогащается духовно, а багаж опыта и знаний наполняется новым содержанием.

Итак, как было упомяну-

ми манерами, простотой в общении и, несомненно, блистательной эрудицией и внутренней силой. Говорил четко, без лишнего пафоса, по существу и конструктивно. Так должны работать люди бизнеса. От слов к делам, от дел - к перспективе.

В этот же день нас радушно встретили аким Катон-Карагайского района Дилдар Каликан, глава Национального парка Жанболат Тыныбеков. Вместе мы обсудили проекты в районе, их уникальность и планы на будущее.

Программа нашего тура была насыщенной, организаторы продумали все до мелочей: гостеприимство на высшем уровне. Мы посетили проек-

ления, путем создания производств и т.д. Необходимы хорошие, живые проекты, в которые будут вовлечены люди, и эти проекты будут реально работать и постепенно повышать уровень жизни населения.

* * *

Одним из удивительных мест, которое нам посчастливилось посетить во время поездки в Восточно-Казахстанскую область, - Катон-Карагайский государственный национальный природный парк.

С целью сохранения и изучения эталонных ландшафтов Южного Алтая, имеющих особую экологическую, научную, культурную и рекреационную ценность, сохранения участков и объектов культурного и природного наследия,

почти сказочным лесом, который занимает 40 процентов всей территории национального парка. Приоритетное преобладание хвойных пород. Произрастает более тысячи видов высших сосудистых растений.

Чтобы описать красоту, первозданность, роскошность и величественность здешней природы трудно подобрать нужные слова. Это надо увидеть, тысячи раз восхищаться и хранить в памяти как бесценные кадры. Мы ищем красоту за границей, стараемся посетить мировые раскрученные туристические бренды, но самое сокровище туризма, рай для взора, заряд для здоровья и бодрости духа находится у нас, в Казахстане. Думаю, мы долж-

совместно с французскими коллегами была организована международная археологическая экспедиция, под руководством археолога Зейноллы Самашева, главного научного сотрудника Института археологии им. А. Маргулана. В результате данной экспедиции был открыт курган № 11 - самый крупный Берельский курган.

Здесь было найдено большое количество уникальных предметов и украшений, деревянные таблички с рисунками, войлочная ткань и выделанная шерсть, останки тринадцати коней со сбруей, погребальная комната князя с большим количеством различных предметов. Многие предметы изна-

В Усть-Каменогорск мы переплавились на огромном пароме. Сооружение это двухэтажное, на первом этаже заезжает автотранспорт. Вид, несомненно, шикарный. Взору раскрывается огромная чаша голубой воды, обрамленная песчаными пляжами и зелеными склонами. Многие из делегации впервые переплывали большую воду паромом и ощущения наши были потрясающими. Бухтарминское водохранилище - крупнейшее в стране и одно из пяти крупнейших водоемов мира, площадью 5500 кв.км.

Оно было создано в 1960 г. на реке Иртыш. Этот искусственный водоем увеличивает мощность и выработку электрической энергии в Усть-Каменогорской и Бухтарминской ГЭС. Кроме того, создаёт глубоководный путь для судов плавающих по Иртышу. Также используется в сельском хозяй-

то выше, с целью обменяться опытом, поговорить на такие важные темы, как успешный и результативный союз бизнеса, общества и власти, а также наглядно убедиться в результатах работы в рамках реализации Стратегии устойчивого развития Катон-Карагайского района делегация из числа активных представителей Клуба деловых людей Буландынского района побывала на Восточно-Казахстанской земле.

С того момента, как только мы заступили на эту необычно красивую землю, нас окружили вниманием и неимоверным гостеприимством. Первая встреча с хозяевами состоялась на границе с ароматными бауырсаками, свежим кумысом и натуральными дарами леса, под звучные мелодии домбры.

Буландынский гостей с огромной радостью принял акционер и собственник группы компаний Aitas KZ Серик Кулумбекович Толукпаев. В состав группы входят 12 предприятий в области растениеводства, производства и переработки мяса птицы, дистрибуции. Один из 50 самых богатейших бизнесменов Казахстана по данным Forbes.kz поразил всех нас своей искренностью, выдержанны-

ты ФУРСТ в районе: Туристский информационный центр, школы программы «Сельская школа powered by NIS», гостевые дома и ознакомились с новыми туристическими маршрутами.

Да, действительно, фондом делается многое и в двух словах об этом, конечно, не расскажешь. Это уникальные по своему содержанию и целевой направленности проекты, которые дают реальную пользу развитию общества. В диалоге с коллегами, представителями Фонда, а также властью Катон-Карагайского района отметили прекрасный эффект от синергии власти, общества и бизнеса в районе. И, несомненно, данный обмен опытом даст дополнительный заряд для дальнейшего развития в нашем - Буландынском районе.

Лично для себя сделала однозначный вывод: в результате этого визита должно укрепится межрайонное сотрудничество, ведь все это делается для того, чтобы сделать жизнь людей лучше: повысить качество образования путем создания хороших современных условий в школе; укрепить качество медицины, особенно в отдаленных населенных пунктах; обратить внимание на занятость насе-

организации экологического туризма 17 июля 2001 года был создан Катон-Карагайский национальный природный парк. Из 13 государственных национальных парков Казахстана этот парк самый крупный, общая площадь которого составляет 643477 га.

Государственный природный парк расположен на стыке границ Казахстана, России, Китая и Монголии, вблизи вечных ледников Белухи сошлись недоступные горы, могучие кедр, быстрые реки, живописные водопады, прозрачные озера, сочные зеленые луга с редчайшими цветами.

Здесь представлена широчайшая фауна и флора. Богатое разнообразие млекопитающих, птиц, земноводных, пресмыкающихся. Здесь обитают виды, внесенные в список Красной книги страны. Богатейшая флора представлена изумруд-

ны ценить наши красивые места и развить потенциал, имеющийся в стране до мировых стандартов.

* * *

В пополнение наших знаний по истории Казахстана внесла огромный вклад поездка на Берельские курганы - уникальное и популярное место посещения туристов в Катон-Карагайском районе Восточно-Казахстанской области.

Берельские курганы - уникальный археологический памятник 1-го тысячелетия до н.э., насчитывающий не менее 72х погребально-поминальных сооружений (кургана), 30 из которых - самые крупные, в т.ч. с захоронением сакского князя, датируемый 4 веком до н.э. Курганы расположены на высоте 1200 м над уровнем моря, в долине р. Бухтармы (близ села Берель).

История гласит, что в 1998-99годах, в районе с. Берель,

чально были покрыты позолотой или золотыми пластинами. На конях были найдены украшения в виде позолоченных длинных родов.

Находки, в том числе органический материал, одежда, утварь сохранились в прекрасном состоянии благодаря тому, что древние, вероятно учитывая природно-климатические условия местности, соорудили такие конструкции, при которых возникла искусственная мерзлота. Этот факт получил название «феномен замёрзших могил».

Делегацией мы посетили комплекс захоронений: это настоящий музей под открытым небом, увидели своими глазами места, которые по сей день хранят многовековую историю, полную загадок и неразгаданных тайн. Атмосфера здесь особенная, словно проникаешь духом великого времени, когда жили и правили наши воинственные и могущественные предки, и весь сакральным комплекс поражает величием, покоем и умиротворением.

* * *

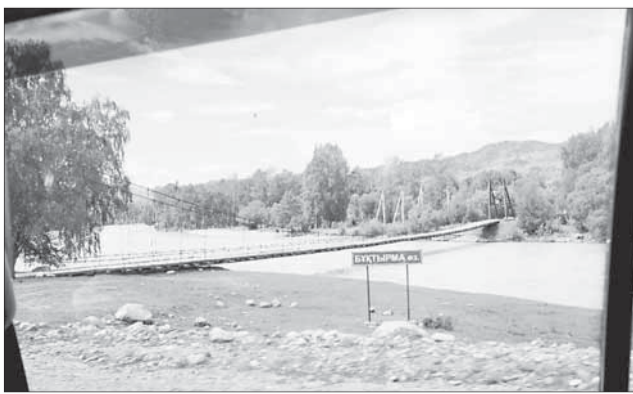
Четвертый завершающий день по Восточному Казахстану был не менее интересным и насыщенным, чем предыдущие.

стве для орошения полей.

Паром «Иртыш» обслуживает три района: Катон-Карагайский, Курчумский и Маркакольский: перевозятся необходимые товары, лекарства и мн.др.

По приезду в Усть-Каменогорск решили ознакомиться с городом, посмотреть дамбы, где возведен ГЭС, проплыли по Иртышу. Примечателен факт, что в Усть-Каменогорске сливаются в одну две реки: Иртыш и Ульба. И, конечно, это чудо природы имеет изумительный вид. Слияние рек имеет свою красивую легенду, которая гласит, что некогда дочь хана Адильбека по имени Ульба влюбилась в чабана по имени Иртыш. Вопреки запрету отца Ульба решила убежать у своему возлюбленному, но как только добежала до горы, увидела обрыв, на другой которого ее ждал Иртыш. Ничего не оставалось девушке, как броситься с горы. Она прыгнула и превратилась в реку. А Иртыш бросился вслед за ней и тоже обернулся рекой. Так они встретились друг с другом. И по сей день несут свои воды вместе.

К. МЕНДЫБАЕВА, депутат областного маслихата.

ЖОЛДАУҒА ҚОЛДАУ – ЗА СТРОКОЙ ПОСЛАНИЯ

Жұмыс іздеп жүрген адамдарды, жұмыссыздарды тіркеу және мансап орталықтары көрсететін еңбек делдалдығын жүзеге асыру қағидалары

Жұмыс іздеп жүрген адамдарды тіркеу тәртібі

Жұмысы және (немесе) табысы (кірісі) жоқ, лайықты жұмыс іздеп жүрген адам (бұдан әрі – ізденуші) жұмысқа орналасуына жәрдемдесу үшін өтініш жасаған кезде жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркеледі:

1) тұрғылықты жері бойынша Мансап орталығы арқылы;

2) «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы;

3) «Электрондық еңбек биржасы» (бұдан әрі – enbek.kz порталы) арқылы жүзеге асырылады.

Жұмыспен қамту орталығына жүгінген кезде жұмыс іздеп жүрген адамдарды тіркеу тәртібі

Жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркелу үшін ізденуші тұрғылықты жері бойынша Мансап орталығына немесе уақытша орналасқан жері бойынша осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес Талаптар тізбесінде көзделген тізбеге сәйкес құжаттарды ұсынады.

Жеке басын куәландырғаннан және «Еңбек биржасы» ААЖ-ға деректерді енгізгеннен кейін құжаттар ізденушіге қайтарылады.

Он алты жасқа толмаған адам сондай-ақ заңды өкілдерінің біреуінің еркін нысандағы өтінішін ұсынады.

Мансап орталығының маманы ізденуші ұсынған құжаттар мен дербес деректердің (мәліметтердің) дұрыстығын тексереді.

Ауылдық елді мекенде мансап орталығы болмаған жағдайда ізденуші ауылдық округ әкімдігінің аппаратына ассистентке жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркелу үшін жүгінеді. Ассистент ізденушінің деректерін алдын ала толтыруды жүргізеді.

Мансап орталығы жұмыс іздеп жүрген адамды тіркеген күннен бастап бір жұмыс күні ішінде осы Қағидалардың 5-тарауына сәйкес оған лайықты жұмыс таңдауда жәрдем

көрсетеді.

Жұмыс іздеп жүрген адамдарды «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы тіркеу тәртібі

Ізденуші электрондық цифрлық қолтаңбасы болған кезде «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы электрондық нысанда жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркеледі.

Ізденуші «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркелу үшін жеке деректерін көрсете отырып, мемлекеттік қызмет көрсетуге өтінімді толтырады.

Мемлекеттік қызмет көрсетуге сұрау салудың қабылданғаны туралы статус ізденушінің «Жеке кабинетіне» жіберіледі.

Ізденушінің деректері «Еңбек нарығы» ААЖ-не автоматты түрде тұрғылықты жері немесе уақытша орналасқан жері бойынша Мансап орталығына жіберіледі.

«Электрондық үкімет» порталында мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі көрсетілетін қызметті алушының «Жеке кабинетіне» Мансап орталығы директорының немесе ол уәкілеттік берген адамның электрондық цифрлық қолтаңбасымен қол қойылған электрондық құжат түрінде жіберіледі және сақталады.

Жұмыс іздеп жүрген адамдарды enbek.kz порталы арқылы тіркеу тәртібі

Ізденуші электрондық цифрлық қолтаңбасы болған кезде enbek.kz порталы арқылы жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркеледі.

Ізденуші enbek.kz порталындағы «Жеке кабинетінде» өзінің тұрғылықты жеріне сәйкес Мансап орталығын таңдайды.

Ізденуші енгізген жеке сәйкестендіру нөмірінің негізінде enbek.kz порталында ізденуші туралы дербес ақпарат алу үшін мемлекеттік органдардың

және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне сұрау салу қалыптастырылады.

Ізденуші enbek.kz порталындағы «Жеке кабинетінде» дербес деректерін көрсете отырып, мемлекеттік қызметті алуға өтінімді толтырады.

Enbek.kz порталында ізденушіні жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркеу автоматты түрде жүзеге асырылады.

Enbek.kz порталы жұмыс іздеп жүрген адамға жұмыс іздеп жүрген адам ретінде тіркелгені туралы хабарламаны enbek.kz порталындағы «Жеке кабинетіне», сондай-ақ ұялы байланыс абоненттік құрылғысына хабарлама беру арқылы жібереді.

Enbek.kz порталы жұмыс іздеп жүрген адам тіркелген күннен бастап екі жұмыс күні ішінде осы Қағидалардың 5-бөлімінің 4-параграфына сәйкес бос жұмыс орындарын автоматты түрде таңдайды.

Жұмыссыз адамдарды тіркеу тәртібі

Егер Мансап орталығы осы Қағидалардың 23-тармағында көрсетілген кезең өткеннен кейін жұмыс іздеп жүрген адам үшін лайықты жұмыс таба алмаса немесе жұмыс іздеп жүрген адам ұсынылған жұмыстан бас тартса, онда Мансап орталығының маманы бір жұмыс күні ішінде халықты жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі жергілікті органға Мансап орталығының директоры немесе оны алмастыратын адам қол қойған жұмыс іздеп жүрген адамды жұмыссыз ретінде тіркеу туралы шешімнің жобасын «Еңбек нарығы» ААЖ арқылы электрондық түрде жібереді.

Мансап орталығының маманы халықты жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі жергілікті орган шешім қабылдаған күннен бастап осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жұмыссыз ретінде тіркелгені туралы хабарлама неме-

се осы Қағидалардың 41-тармағында көзделген негіздер бойынша осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес жұмыс іздеп жүрген адамды жұмыссыз ретінде тіркеуден бас тарту туралы хабарлама береді.

Мынадай:

1) он алты жасқа толмаған;

2) жұмыспен қамтылған адамдар;

3) Әлеуметтік кодекстің 207-бабының 207-бабының 1, 2 және 3-тармақтарында белгіленген зейнеткерлік жасқа толған;

4) жұмысы мен жалақысының (кірісінің) болмауы туралы көрінеу жалған мәліметтерді қамтитын құжаттар, сондай-ақ басқа да дәйексіз мәліметтер ұсынған адамдар;

5) Әлеуметтік кодекске сәйкес жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысуға үміткер студенттер мен жалпы білім беретін мектептердің жоғары сынып оқушылары;

6) сот шешімі бойынша түзеу жұмыстарына немесе мәжбүрлеу жұмыстарына, сондай-ақ бас бостандығынан айыру түріндегі жаза шартты түрде тағайындалмаған жағдайда, осындай жазаға сотталған адамдар жұмыссыз ретінде тіркелмейді. Халықты жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі жергілікті орган «Еңбек нарығы» ААЖ арқылы халықты Мансап орталығынан тиісті ақпаратты алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде жұмыссызды мынадай жағдайларда:

1) жұмыссыз үшін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру аударымдары, міндетті зейнетақы жарналары және әлеуметтік аударымдар түскен кезде;

2) Мансап орталығы ұсынған лайықты жұмыстың үш нұсқасынан бас тартқанда немесе мансап орталығын, ал ауылдық елді мекендерде тұратын адам кент, ауыл, ауылдық округ

әкімін лайықты жұмыстың ұсынылған нұсқаларымен келісетіні немесе олардан бас тартатыны туралы уақтылы хабардар етпегенде;

3) жұмыссыздың дәлелсіз себептермен:

Мансап орталығы хабардар еткен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде ұсынылған жұмысқа орналасу орнына немесе оқу орнына келмегенде; шақыру бойынша халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысу үшін үш жұмыс күні ішінде халықты Мансап орталығына келмегенде;

жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысуды өз бетінше тоқтатқанда;

4) жұмыссыз Мансап орталығына барудың немесе оны хабардар етудің осы Қағидалардың 44-тармағында көзделген мерзімдерін дәлелсіз себептермен бұзғанда;

5) жұмыссыз бас бостандығынан айыру түріндегі жазамен сотталғанда не заңды күшіне енген сот шешімі бойынша мәжбүрлеп емдеуге жіберілгенде;

6) Мансап орталығына: тұрғылықты жерін ауыстыруды; тұрақты, уақытша жұмысқа, азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша жұмысқа орналасуды; кәсіпкерлік қызметпен айналысуды; ұйымдық-құқықтық нысаны мен меншік нысанына қарамастан, ұйымға құрылтайшы (ортақ құрылтайшы) болуды;

мүгедектік тобын белгілеуді немесе оның өзгеруін;

зейнетақы төлемдерін тағайындауды қоса алғанда, жұмыссызбен алдағы уақытта жұмыс істеу тәртібіне ықпал ететін өзгерістер туралы мәліметтерді уақтылы, бес жұмыс күні ішінде ұсынбағанда;

7) көрінеу жалған немесе қолдан жасалған құжаттар бергенде есептен шығарады.

Правила регистрации лиц, ищущих работу, безработных и осуществления трудового посредничества, оказываемого Карьерными центрами

Порядок регистрации лиц, ищущих работу

Лицо, не имеющее работу и (или) заработка (дохода), ищущее подходящую работу (далее – соискатель), при обращении за содействием в трудоустройстве регистрируется в качестве лица, ищущего работу:

1) через Карьерный центр по месту жительства;

2) через веб-портал «Электронного правительства»;

3) посредством «Электронной биржи труда» (далее – портала enbek.kz).

Порядок регистрации лиц, ищущих работу, при обращении в карьерный центр

Для регистрации в качестве лица, ищущего работу, соискатель предъявляет в Карьерный центр по месту жительства либо по месту временного пребывания документы в соответствии с перечнем, предусмотренным Перечнем требований согласно приложению 1 к настоящим Правилам.

После удостоверения личности и введения данных в АИС «Рынок труда» документы возвращаются соискателю.

Лицо, не достигшее шестнадцатилетнего возраста, также предоставляет письменное заявление одного из его законных представителей в произвольной форме.

Работник Карьерного центра предоставляет соискателю полную информацию о государственных мерах содействия занятости населения и услугах, оказываемых Карьерным центром.

В случае отсутствия Карьерного центра в сельском населенном пункте соискатель обращается в аппарат акима сельского округа к ассистенту для регистрации в качестве лица, ищущего работу. Ассистент проводит предварительное заполнение данных соискателя.

Карьерный центр в течение одного рабочего дня со дня регистрации лица, ищущего работу, оказывает ему содействие в подборе подходящей работы в соответствии с главой 5 настоящих Правил.

Порядок регистрации лиц, ищущих работу, через веб-портал «Электронного правительства»

Соискатель регистрируется в качестве лица, ищущего работу, в электронном форме через веб-портал «Электронного правительства» при наличии электронной цифровой подписи.

Соискатель для регистрации в качестве лица, ищущего работу, через веб-портал «Электронного правительства» заполняет заявку на получение государственной услуги с указанием персональных данных.

Статус о принятии запроса на оказание государственной услуги направляется в «Личный кабинет» соискателя.

На портале «Электронного правительства» результат оказания государственной услуги направляется и хранится в «Личном кабинете» соискателя в форме электронного документа, подписанного электронной цифровой подписью директора Карьерного центра или уполномоченного им лица.

Порядок регистрации лиц, ищущих работу, посредством портала enbek.kz

Соискатель регистрируется в качестве лица, ищущего работу, посредством портала enbek.kz при наличии электронной цифровой подписи.

В «Личном кабинете» на портале enbek.kz соискатель выбирает Карьерный центр, соответствующий его месту жительства.

На основе индивидуального идентификационного номера, внесенного соискателем, на портале enbek.kz формируется запрос в информацион-

ные системы государственных органов и (или) организаций для получения персональной информации о соискателе.

В «Личном кабинете» на портале enbek.kz соискатель заполняет заявку на получение государственной услуги регистрации в качестве лица, ищущего работу с указанием персональных данных.

На портале enbek.kz автоматически осуществляется регистрация соискателя в качестве лица, ищущего работу.

Портал enbek.kz направляет лицу, ищущему работу, оповещение о регистрации в качестве лица, ищущего работу, в «Личный кабинет» на портале enbek.kz, а также посредством передачи оповещения на абонентское устройство сотовой связи.

Портал enbek.kz в течение двух рабочих дней со дня регистрации лица, ищущего работу, автоматически подбирает вакансии в соответствии с параграфом 4 главы 5 настоящих Правил.

Лицо, ищущее работу, откликается на вакансии, полученные через портал enbek.kz и Карьерного центра.

Порядок регистрации безработных лиц

В случае, если Карьерный центр по истечении периода, указанного в пункте 23 настоящих Правил, не подобрал для лица, ищущего работу, подходящую работу, или лицо, ищущее работу, отказалось от предложенной работы, то специалист Карьерного центра в течение одного рабочего дня направляет в электронном виде через АИС «Рынок труда» местному органу по вопросам занятости населения проект решения о регистрации лица, ищущего работу, в качестве безработного, подписанный директором Карьерного центра или лицом, которое его замещает.

Специалист Карьерного центра со

дня принятия решения местным органом по вопросам занятости населения выдает уведомление о регистрации в качестве безработного по форме согласно приложению 5 к настоящим Правилам, либо уведомление об отказе в регистрации лица, ищущего работу, в качестве безработного согласно приложению 6 к настоящим Правилам по основаниям, предусмотренным пунктом 41 настоящих Правил.

Не регистрируются в качестве безработного:

1) не достигшие шестнадцатилетнего возраста;

2) занятые лица;

3) лица, достигшие пенсионного возраста, установленного пунктами 1, 2 и 3 статьи 207 Социального кодекса;

4) представившие документы, содержащие заведомо ложные сведения об отсутствии работы и заработка (дохода), а также другие недостоверные сведения;

5) студенты и учащиеся старших классов общеобразовательных школ, претендующие на участие в активных мерах содействия занятости, в соответствии с Социальным кодексом;

6) лица, осужденные по решению суда к исправительным работам либо общественным работам, а также к наказанию в виде лишения свободы, если данное наказание не назначено условно.

Безработные, зарегистрированные в местном органе по вопросам занятости населения, соблюдают порядок, условия и сроки посещения или уведомления Карьерного центра в соответствии с Социальным кодексом и настоящими Правилами.

Сведения о регистрации в качестве безработного выдается на безвозмездной основе.

Местный орган по вопросам занято-

сти населения в течение двух рабочих дней со дня получения соответствующей информации через «АИС Рынок труда» от Карьерного центра снимает с учета безработного в случаях:

1) поступления за безработного отчислений на обязательное социальное медицинское страхование, обязательных пенсионных взносов и социальных отчислений;

2) отказа от трех предложенных карьерным центром вариантов подходящей работы или несвоевременного уведомления карьерного центра, а проживающего в сельских населенных пунктах – акима поселка, села, сельского округа о согласии или отказе от предложенных вариантов подходящей работы;

3) неявки безработного лица без уважительных причин;

4) нарушения безработным без уважительных причин сроков посещения или уведомления карьерного центра, предусмотренных в пункте 44 настоящих Правил;

5) осуждения безработного к наказанию в виде лишения свободы либо направления на принудительное лечение по вступившему в законную силу решению суда;

6) несвоевременное (в течение пяти рабочих дней) предоставление Карьерному центру обстоятельств, влияющих на дальнейшую работу с ним, связанную с:

переменой места жительства; трудоустройством на постоянную, временную работу, работу по договорам гражданско-правового характера; занятием предпринимательской деятельностью; установлением или изменением и группы инвалидности; назначением пенсионных выплат.

7) предоставления заведомо ложных или поддельных документов.